

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1204/21-E

Název	Střední odborné učiliště Svitavy
Sídlo	Nádražní 1083/8, Předměstí, 568 02 Svitavy
E-mail	info@sou.svitavy.cz
IČ	15034569
Identifikátor	600012824
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Leoš Říha
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Nádražní 1083/8, Předměstí, 568 02 Svitavy Richarda Kloudy 1134, 568 02 Svitavy Alešova 1329 a 1330, 568 02 Svitavy Brněnská 307, 568 02 Svitavy
Termín inspekční činnosti	25., 26. a 30. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední odborné učiliště Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a domova mládeže. V aktuálním školním roce jsou ve střední škole vyučovány obory vzdělání s maturitní zkouškou 23-44-L/01 *Mechanik strojů a zařízení* a 23-45-L/01 *Mechanik seřizovač* a obory vzdělání s výučním listem 23-51-H/01 *Strojní mechanik*, 23-52-H/01 *Nástrojař*, 23-56-H/01 *Obráběč kovů* a 36-52-H/01 *Instalatér*, v denní formě vzdělávání. Škola ke své činnosti využívá tři budovy a v další samostatné budově v ulici Brněnská sídlí domov mládeže pro ubytované žáky. Stravování škola zajišťuje u smluvních subjektů. V době inspekční činnosti se ve střední škole vzdělávalo 203 žáků v 10 třídách, z toho 16 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy využívá svoje dlouholeté zkušenosti ve funkci k systematickému řízení provozu školy i jejímu pedagogickému vedení. Systém řízení vychází z organizační struktury delegování pravomocí na zástupce ředitele teoretického vyučování a zástupkyni ředitele praktického vyučování, odpovídá potřebám školy a vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci mezi všemi účastníky vzdělávání. Koncepční záměry rozvoje školy vycházejí především ze SWOT analýzy, která mapuje oblast silných a slabých stránek školy, ale i z dalších zdrojů (například analýzy potřeb trhu práce, reálných možností a podmínek školy) a určuje žádané cíle ve všech významných oblastech. Ředitel školy se aktivně podílí na prohlubování spolupráce s mnoha sociálními partnery školy a pracuje ve školských komisích města Svitavy a *Krajské hospodářské komory Pardubického kraje*. Na vedení a řízení se podílejí i sami žáci, kteří mají své zastoupení ve *Studentské radě*.

Ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu přispívá účelná spolupráce vedení školy se školním poradenským pracovištěm, vedoucími předmětových komisí a domova mládeže. Vzájemná komunikace mezi vedením školy, žáky a pedagogy podporuje příznivé klima ve škole. Prostřednictvím školního řádu a dalších interních směrnic má škola přehledně nastavena pravidla svého působení. Dílčí formální i věcné nedostatky v dokumentaci byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Pozitivním zjištěním bylo, že v návaznosti na dlouhé období distanční výuky v uplynulém školním roce škola cíleně sledovala naplnění výstupů školních vzdělávacích programů. Zpracovala přehledy s dosaženými výstupy v jednotlivých předmětech, částečně odučenými, a také s výstupy, které nebyly odučeny. V aktuálním školním roce jsou zpracované přehledy východiskem pro práci učitelů se vzdělávacím obsahem.

Výuku aktuálně zabezpečuje stabilní, odborně kvalifikovaný pedagogický sbor. Nově příchozím učitelům jsou vytvořeny podmínky pro adaptaci stanovením uvádějících učitelů, pomoc poskytuje i vedení školy a ostatní vyučující. Pedagogický proces je kontrolován především prostřednictvím hospitační činnosti vedení školy. Zpětné informace, které jsou poskytovány vyučujícím, částečně napomáhají zvyšovat kvalitu výuky. K dalšímu zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy by přispělo sdílení nových poznatků, například využíváním vzájemných hospitací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá plánovaně a zohledňuje potřeby školy i zájem pedagogů.

Primární prevence a výchovné poradenství jsou zajišťovány dvěma vyučujícími. Výchovná poradkyně, která se žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnuje dlouhodobě, ale doposud neabsolvovala specializační studium, aktivně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, informuje jednotlivé vyučující a připravuje podklady pro realizaci

podpurných opatření. Metodička zpracovala preventivní program, který reflektuje situaci ve škole. Obě vyučující spolupracují při práci s žáky s potřebou podpory a řešení případných problémů. Vzhledem k opatřením vyplývajícím z epidemické situace se v loňském roce neuskutečnily žádné akce směřující k podpoře prevence rizikového chování, např. každoročně pořádaný Den integrovaného záchranného systému. Škola se opakovaně zabývá záležitostmi spojenými s docházkou nebo prospěchem žáků. Na řešení výchovných problémů, které se nejčastěji týkají vysoké a neomluvené absence, se účelně podílí výchovné komise.

Prostorové, materiální i technické podmínky školy i domova mládeže jsou průběžně zlepšovány a umožňují realizaci vzdělávacích programů. Teoretické vzdělávání je realizováno ve dvou budovách a k výuce tělesné výchovy jsou využívána městská sportoviště. Přecházení žáků mezi budovami teoretického vzdělávání a městskými sportovišti však není příliš komfortní. Dobré materiálně technické podmínky pro konání praktického vyučování škola zajišťuje ve vlastních dílenských pracovištích a účelně využívá také pracoviště v reálném prostředí u smluvních partnerů.

K zajištění vzdělávání škola využívá běžné dotace na provoz a aktivně získává další finanční prostředky např. z projektů Evropské unie Šablony *Škola II*, v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu Pardubického kraje (I-KAP I), z grantu Krajského úřadu Pardubického kraje na prospěchová stipendia u vybraných oborů vzdělávání, prostřednictvím sponzorských věcných darů a provozováním doplňkové činnosti

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zhlédnuté vyučovací hodiny probíhaly v atmosféře, která obvykle vytvářela příznivé podmínky pro vzdělávání. Učitelé ve výuce vycházeli zejména z požadavků školních vzdělávacích programů. Strukturu hodin promýšleli, avšak spíše z pohledu obsahu než vzhledem k použitým metodám. Převažovala frontální výuka, s dominantním postavením učitele, který předával vesměs hotové poznatky. Pouze v menším počtu hodin nebyli žáci pouhými příjemci informací a vyučující je dokázali řízeným dialogem aktivně zapojit do vzdělávacího procesu. V některých hodinách byli žáci vedeni k vyvozování a logickým závěrům. Frontální výuku vhodně doplňovala samostatná práce žáků a občas i práce ve skupinách. Využívané metody a formy práce v části hodin udržovaly žákovskou pozornost a umožňovaly aktivní zapojení žáků do vzdělávání, ale v některých sledovaných hodinách dostatečně nepodporovaly žáky v aktivní práci. Učitelům se ne vždy dařilo zapojovat žáky například do diskuse nebo dialogu, který by podporoval učení.

Pozitivním rysem realizované výuky bylo její vedení ve vzájemných mezipředmětových souvislostech a zejména ve vztahu k využití poznatků v praxi. Výuka byla vedena bez zásadních odborných nedostatků. Učivo bylo předkládáno v přiměřeném rozsahu. Pro zvýšení názornosti se učitelé někdy opírali o promítané obrázky a texty, ne vždy kvalitní, které obvykle doplňovali komentáři a poznámkami na tabuli. Trojrozměrné pomůcky byly využity minimálně. Pouze v malé části hodin byla zaznamenána práce s texty pro podporu čtenářské gramotnosti a cílený rozvoj komunikačních kompetencí žáků.

Některým učitelům se v úvodu hodin dařilo žáky vhodně motivovat a vymezit cíl hodiny. Zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky získávali občas učitelé v průběhu výkladu. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno výjimečně. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebylo vždy poskytováno žádoucí zohlednění vzdělávacích potřeb formou diferenciací úkolů podle jejich individuálních potřeb. Prostor ke zlepšení je v chybějících nebo velmi stručných závěrech hodin, kdy práce nebyla vůbec

nebo jen okrajově zhodnocena a to jen učiteli, většinou nedocházelo k ověřování naplnění stanovených cílů vzdělávání, zpětná vazba od žáků převážně nebyla požadována. Hodnocení nejen ze strany učitelů, ale i žáků by přispělo k rozvoji schopnosti hodnocení a sebehodnocení žáků a učitelům by pomohlo při následném plánování výuky.

Odborný výcvik byl dobře organizačně zajištěn. Vhodné byly instruktážní ukázky jednotlivých úkonů, aktivní individuální přístup učitelů k žákům, motivace žáků k dodržování technologických postupů, k samostatnosti a k pečlivosti. Bylo dbáno na upevňování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. V průběhu sledované výuky bylo zaznamenáno efektivní využívání času a aktivní přístup žáků k plnění zadaných úkolů. Úkoly byly jasně vymezené, žáci efektivně spolupracovali a od pedagogů průběžně získávali zpětné informace o kvalitě své práce. Učitelé sledovali a hodnotili výkon, produktivitu a kvalitu práce. Výuka byla vedena bez zásadních odborných nedostatků. V průběhu praktického vyučování byla mezi účastníky vzdělávání zřejmá příjemná tvůrčí pracovní atmosféra. Praktické vyučování bylo prováděno s potřebným vybavením nejen při cvičných, ale také při produktivních činnostech pod vedením učitelů na pracovištích školy nebo pod vedením instruktorů (pověřený zaměstnanec smluvního partnera) na pracovištích smluvních partnerů. Systém spolupráce školy se smluvními partnery při zabezpečování odborného výcviku je nastavený a funkční.

Činnost domova mládeže je organizována napříč výchovnými skupinami a vzhledem k malému počtu vychovatelů je realizována pouze v omezeném rozsahu. Pro ubytované je vytvářeno pozitivní přátelské klima nahrazující rodinné prostředí, zajištěna je podpora k učení, k efektivnímu využívání volného času a podpora zdravého životního stylu. Vychovatelé spolupracují s ostatními pedagogy školy, zajímají se o problémy ubytovaných žáků a řeší je.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy věnuje pozornost průběžným, čtvrtletním i pololetním výsledkům vzdělávání žáků, které jsou projednávány na pravidelných čtvrtletních jednáních pedagogické rady. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků informováni prostřednictvím elektronického informačního systému a na třídních schůzkách. Z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že vnímají rozdíly ve znalostech a dovednostech jednotlivých žáků vlivem distančního vzdělávání. Žákům ohroženým školním neúspěchem jsou nabízeny individuální konzultace a doučování, ale nabízené možnosti doučování část oslovených žáků nevyužívá. Dílčí nepříznivý vliv na efektivitu vzdělávání má také skutečnost, že některé přestávky mezi hodinami jsou určeny k přesunu žáků i učitelů mezi odloučenými pracovišti a neslouží tak k přípravě na další výuku či relaxaci.

Sledovaným ukazatelem úrovně poskytovaného vzdělávání je úspěšnost žáků u maturitních a závěrečných zkoušek. Dobrých výsledků při ukončování vzdělávání dosahují žáci oborů vzdělání s výučním listem u závěrečných zkoušek. V roce 2021 uspělo u zkoušek všech 45 žáků, 7 prospělo s vyznamenáním. V předmětech společné části maturitní zkoušky dosahují žáci školy opakovaně lepší výsledky v porovnání s celorepublikovými výsledky stejných oborů vzdělávání v předmětu anglický jazyk. Mírně horších výsledků v porovnání s celorepublikovými výsledky dosahují žáci u zkoušky z českého jazyka a matematiky. V roce 2021 uspělo u maturitní zkoušky 24 žáků, 7 prospělo s vyznamenáním a neuspěli dva žáci.

Škola se intenzivně věnuje propagaci školy v rámci účasti v tematicky zaměřených projektech, dnech otevřených dveří, v médiích i bohatou spoluprací s firmami, které pro žáky

oborů *Mechanik plastikářských strojů, Mechanik seřizovač, Nástrojař, Obráběč kovů* a *Strojní mechanik* nabízejí stipendium. Přestože byly poslední dva roky ovlivněny důsledky pandemie, daří se škole v obdobích umožňujících konání akcí žáky zapojovat do soutěží a projektů. V projektu *TECHNOhrátky* se ve školním roce 2019/2020 tři žáci školy umístili v kategorii strojírenství a stavebnictví na 1. místě. V projektu I KAP škola pořádala čtyři projektové dny ve spolupráci se základními školami a následně podporovala odborné vzdělávání organizováním kroužků pro žáky základních škol. Vedení školy podporuje spolupráci s ostatními, obdobně zaměřenými školami, probíhá vzájemné předávání zkušeností. K podpoře vzdělávání přispívá dobrá spolupráce s Městským úřadem Svitavy, základními školami a mnoha profesními organizacemi.

Závěry

Vývoj školy

- V rejstříku škol a školských zařízení MŠMT byly proveden výmaz oborů *23-43-L/51 Provozní technika, 23-55-H/01 Klempíř a 66-51-H/01 Prodavač*,
- zkvalitňování materiálně technických podmínek.

Silné stránky

- Materiálně-technické zabezpečení praktického vyučování,
- funkční systém spolupráce školy se smluvními partnery při zabezpečování odborného výcviku, který umožňuje efektivní realizaci praktického vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Závěry vyučovacích hodin nejsou účelně využívány k efektivní zpětné vazbě o dosažení vzdělávacího cíle,
- ve výuce teorie je žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v malé míře poskytováno žádoucí zohlednění vzdělávacích potřeb formou diferenciací úkolů a individualizace výuky,
- nedostatečně jsou využívány metody a formy výuky pro aktivizaci žáků ve vyučovacích hodinách, žáci jsou v malé míře vedeni k rozvoji komunikativních dovedností v hodinách, k diskusi podporující učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit další vzdělávání pedagogů na didakticko-metodické aspekty výuky (využití aktivizujících metod a diferenciací a individualizace výuky podle potřeb jednotlivých žáků, efektivní zpětné vazby o naplnění vzdělávacích cílů).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 11. 2021
2. *Koncepce dalšího rozvoje školy na období 2021-2024*
3. *Plán výchovně vzdělávací práce na školní rok 2021/2022*
4. *Školní a klasifikační řád s účinností od 2. 10. 2020*
5. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání platné ve školním roce 2021/2022
6. Dokumenty k plánování a realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (výběr)
7. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (výběr)
8. *Shrnutí úprav ŠVP v důsledku distanční výuky ve školním roce 2020/2021*, zpracováno k 30. 8. 2021
9. Rozvrhy hodin pro školní rok 2021/2022
10. Školní matrika – aktuální stav
11. Třídní knihy pro školní roky 2020/2021, 2021/2022 (výběr)
12. Personální dokumentace k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků (výběr)
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech (výběr)
14. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022
15. Záznamy z jednání předmětových komisí ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022
16. Dokumentace výchovného poradenství a preventivních programů pro školní rok 2021/2022
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
18. Deníky výchovných skupin v domově mládeže vedené ve školním roce 2021/2022
19. *Školní vzdělávací program domova mládeže 2021/2022*, s účinností od 1. 9. 2021
20. *Vnitřní řád domova mládeže* s účinností od 1. 9. 2018
21. Inspekční zpráva Čj. ČŠIE-44/15-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Holánková v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka

Mgr. Hana Řebíčková v. r.

V Pardubicích 15. 12. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Leoš Říha, ředitel školy

Ing. Leoš Říha v. r.

Ve Svitavách 20. 12. 2021